

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 20/03/2025

Αρ. Πρωτ.: 6672

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 17
Τ.Κ.: 10433 Αθήνα
Τηλέφωνο: 2132161426, 2132161433
2132161428, 2132161429
E-mail: tke@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτών

Σε απάντηση της με αρ. **3174/07.02.2025** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους κκ Βουλευτές Ακρίτα Έλενα, Βέττα Καλλιόπη, Γαβρήλο Γεώργιο, Γιαννούλη Χρήστο, Δούρου Ρένα, Ζαμπάρα Μιλτιάδη, Καλαματιανό Διονύση, Κοντοτόλη Μαρίνα, Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο, Μάρκα Κωνσταντίνο, Νοτοπούλου Αικατερίνη, Παναγιωτόπουλο Ανδρέα, Παπαηλιού Γεώργιο, Τσαπανίδου Πόπη και Ψυχογιό Γεώργιο, με θέμα: «Κλείσιμο ΚΕΘΕΑ: Περιορίζεται δραματικά ο θεσμός της δημόσιας απεξάρτησης», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο νέος φορέας με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων - ΕΟΠΑΕ» ιδρύθηκε ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αναφερόμενο ρητά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β' του ν. 5129/2024, στον οποίο σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 5129/2024 εντάσσονται όλοι οι, -έως τώρα- αναγνωρισμένοι φορείς και προγράμματα αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, ήτοι το σύνολο των μονάδων, υπηρεσιών και δομών του ΟΚΑΝΑ, το σύνολο των μονάδων, υπηρεσιών και δομών του ΚΕΘΕΑ, από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (ΨΝΑ) η Μονάδα Απεξάρτησης από τα Ναρκωτικά «18ΑΝΩ», η Μονάδα Απεξάρτησης από το Αλκοόλ, η Μονάδα Σωματικής Αποτοξίνωσης - DETOX, από την αποκεντρωμένη οργανική μονάδα «Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης του Ενιαίου Γενικού Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» το «Πρόγραμμα Εναλλακτικής Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων «ΑΡΓΩ»», το Τμήμα Αποκατάστασης Τοξικοεξαρτημένων «ΙΑΝΟΣ», η Μονάδα Απεξάρτησης από Αλκοόλ, Φάρμακα και Τυχερά

Σελίδες απάντησης: 6
Σελίδες συνημμένων: 0
Σύνολο σελίδων: 6

Παιχνίδια, από το Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Χατζηκώστα» η αποκεντρωμένη οργανική μονάδα «Πολυδύναμο Κέντρο αντιμετώπισης της κρίσης των χρηστών Ναρκωτικών και Αλκοολισμού» και από το Γενικό Νοσοκομείο Κέρκυρας «Αγ. Ειρήνη» η Μονάδα Απεξάρτησης «Διάπλους».

Σκοπός και αντικείμενο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης και της ίδρυσης του νέου εθνικού φορέα για την αντιμετώπιση της εξάρτησης είναι η καθιέρωση ενός ενιαίου συστήματος που εξασφαλίζει την παροχή όλων των διαθέσιμων επιλογών απεξάρτησης, αποτοξίνωσης και θεραπείας, αλλά και επανένταξης με παράλληλη διατήρηση του θεραπευτικού πλουραλισμού για την ολιστική αντιμετώπιση πάσης φύσεως εξαρτήσεων, εξαρτητικών συμπεριφορών και εθισμών.

Ο νέος φορέας εν τη γενέσει του, συμπεριλαμβάνοντας όλους τους ως άνω δημόσιους φορείς, προγράμματα, μονάδες και υπηρεσίες, εμπερικλείει αυτομάτως όλες τις διαθέσιμες επιλογές και μοντέλα θεραπείας και απεξάρτησης, διασφαλίζοντας στο ακέραιο τη διατήρηση και προώθηση του πλουραλισμού των θεραπευτικών προσεγγίσεων και των παρεχόμενων από αυτές υπηρεσιών. Στο νέο φορέα εντάσσονται όλες οι υπηρεσίες και τα προγράμματα πρόληψης και ψυχοκοινωνικής ενδυνάμωσης, θεραπείας και επανένταξης των νομικών προσώπων (ΟΚΑΝΑ και ΚΕΘΕΑ) και των θεραπευτικών μονάδων, των τμημάτων και των προγραμμάτων της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 5129. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι των ενταγμένων φορέων, οι οποίοι κατέστησαν εργαζόμενοι του ΕΟΠΑΕ, είτε με αυτοδίκαιη μεταφορά θέσης, είτε με απόσπασή τους στον ΕΟΠΑΕ κατόπιν αίτησής τους στην αρμόδια ΔΥΠΕ, στο σύνολό τους συνεχίζουν απρόσκοπτα να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, απολύτως δωρεάν, (Άρθρο 29, παρ.3, Ν. 5129/2024), όπως γινόταν και στο παρελθόν, καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας των καταργημένων φορέων και με βάση τις επιστημονικά τεκμηριωμένες πρακτικές, προς τον πληθυσμό των ατόμων που αντιμετωπίζει προβλήματα εξαρτήσεων ή/και συμπεριφορικών εξαρτήσεων, τις οικογένειές τους και τους σημαντικούς άλλους. Με αυτόν τον τρόπο συνεχίζει και διασφαλίζεται το δικαίωμα της θεραπείας, για όλους χωρίς εξαιρέσεις, αποκλεισμούς και περιορισμούς και φυσικά δωρεάν ως δημόσιος φορέας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 5129/2024, θεσμοθετούνται έξι Διευθύνσεις στον Τομέα Θεραπείας, οι οποίες λειτουργούν με καθετοποιημένο τρόπο, καλύπτοντας όλους τους πυλώνες και τις βαθμίδες δραστηριοποίησης του Οργανισμού και στις οποίες εντάσσονται όλα τα προγράμματα πρόληψης, οι θεραπευτικές μονάδες, οι μονάδες

κοινωνικές επανένταξης των ενταγμένων φορέων, καθώς και όλες οι υποστηρικτικές υπηρεσίες για την οικογένεια, την ενδυνάμωση και υποστήριξη των εφήβων, τη νομική συμπαράσταση, την εκπαίδευση κ.ά.. Οι Διευθύνσεις του τομέα Θεραπείας λειτουργούν με αυστηρή και δεσμευτική δικτύωση και διασύνδεση μεταξύ τους, - κάτι που ορίζεται πλέον και δια του νόμου σύμφωνα με τη παρ. 3 του άρθρου 46 του ν.5129/2024 , διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη φροντίδα, θεραπεία και ικανοποίηση των αναγκών των ωφελούμενων. Αντιστοίχως και όλες οι υπαγόμενες στις άνω Διευθύνσεις δομές, μονάδες, προγράμματα και υπηρεσίες δραστηριοποιούνται, ενιαία και ομογενοποιημένα, για τον ίδιο σκοπό.

Για πρώτη φορά η πρόληψη επιχειρείται με ενιαίο τρόπο με κύρια έμφαση στην ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και συμβουλευτική, μέσω και του εθελοντισμού, καλύπτοντας το σύνολο της χώρας, ακολουθώντας βέλτιστες πρακτικές συνεργασίας με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, και μάλιστα σε ξεχωριστή Διεύθυνση. Σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα αναπτύσσονται υπηρεσίες πρόληψης και ενημέρωσης του κοινού και συμβουλευτικής των ενδιαφερομένων για τις δυνατότητες ένταξης στα θεραπευτικά προγράμματα του Ε.Ο.Π.Α.Ε.. Επίσης για πρώτη φορά υπάρχει Διεύθυνση για τις υπηρεσίες στις φυλακές, δίνοντας την δέουσα σημασία σε τόσο ευάλωτους πληθυσμούς, όπως αυτοί των κρατούμενων των φυλακών, και συμβάλλοντας στο δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης και πρόσβασης στην υγεία και στη θεραπεία.

Για πρώτη φορά επιπρόσθετα, δημιουργείται Διεύθυνση Επανένταξης, η οποία θα συντονίζει και θα εποπτεύει όλες τις θεραπευτικές διαδικασίες επανένταξης, και την διασύνδεση με άλλους φορείς, όπως εκπαίδευσης, απασχόλησης και αποκατάστασης, παρέχοντας μία πιο ολιστική και ολοκληρωμένη φροντίδα στους ωφελούμενους του ΕΟΠΑΕ.

Παράλληλα και για πρώτη επίσης φορά συγκροτείται 11μελές Επιστημονικό Συμβούλιο, με τη συμμετοχή και της κοινωνίας των ληπτών υπηρεσιών αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 41 αποτελεί το συλλογικό επιστημονικό όργανο με γνωμοδοτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες, με σκοπό τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Α.Ε. σε οργανωτικό και λειτουργικό επίπεδο, τη γνωμοδότηση επί επιστημονικών θεμάτων που σχετίζονται με το αντικείμενο δραστηριότητας και τη λειτουργία του Οργανισμού, τη βελτίωση της λειτουργίας των δομών, μονάδων, υπηρεσιών και προγραμμάτων του και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους ωφελούμενους και όλους τους πολίτες, την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων ή κρίσεων δημόσιας υγείας ή θεμάτων υγιεινής και ασφάλειας, την επικαιροποίηση του ισχύοντος

θεραπευτικού πλαισίου, την εισαγωγή νέων θεραπευτικών πρωτοκόλλων, την ίδρυση και λειτουργία νέων δομών, μονάδων και υπηρεσιών, την ανάπτυξη, υλοποίηση και εφαρμογή νέων προγραμμάτων, την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των Κέντρων Σωματικής Αποτοξίνωσης (Κ.Σ.Α.).

Από όλα τα ανωτέρω, συνάγεται ότι ο νέος φορέας αποσκοπεί :

- Στη συνέχιση της βελτίωσης της ποιότητας ζωής του εν λόγω πληθυσμού.
- Στη διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης του εν λόγω πληθυσμού σε όλες ανεξαιρέτως τις θεραπευτικές επιλογές και «στάδια», σε κάθε περιοχή της χώρας,

γεγονός που ορίζεται ρητά και στο Άρθρο 27 του Ν. 5129/2024.

Με τη λειτουργία του νέου φορέα του ΕΟΠΑΕ επιτυγχάνεται και διασφαλίζεται:

α) η μείωση του χρόνου αναμονής για την ένταξη των ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης και εξαρτητικών συμπεριφορών, σε θεραπευτικά προγράμματα που θα ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους στο εδώ και τώρα, καθιστώντας, χρονικά, την έναρξη ή/και τη συνέχεια της θεραπευτικής προσπάθειας πιο κοντά στο αίτημά τους για θεραπεία,

β) η άμεση εναλλαγή και ο συνδυασμός των διαθέσιμων θεραπευτικών προσεγγίσεων και προγραμμάτων, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ατόμου, τις ανάγκες και την πρότερη θεραπευτική πορεία -όπου αυτή υπάρχει- μέσα από την αδιάλειπτη συνεργασία, τη δεσμευτική δικτύωση και διασύνδεση και την απόλυτη διαλειτουργικότητα μεταξύ των διαφόρων δομών, υπηρεσιών και μονάδων, γεγονός που εγγυάται και διασφαλίζει τη θεραπευτική συνέχεια των ωφελούμενων και την απρόσκοπτη λήψη των υπηρεσιών θεραπείας και υποστήριξης χωρίς περαιτέρω εμπόδια,

γ) η παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της θεραπευτικής πορείας των ωφελούμενων, σε ποιο στάδιο της θεραπείας βρίσκεται ο κάθε ωφελούμενος και ποιες υπηρεσίες λαμβάνει, αλλά και ποιες είναι οι δυνατότητες και η διαθεσιμότητα του συστήματος για την κάλυψη των αναγκών των ατόμων αυτών. Έτσι επιτυγχάνεται η αποτροπή ανεπιθύμητων διακοπών (drop out) μεταξύ των διαφόρων θεραπευτικών επιλογών, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την εξέλιξη της θεραπευτικής προσπάθειας, αλλά και την προστασία της ζωής του ωφελούμενου. Επιτυγχάνεται η συγκράτηση του ωφελούμενου στο σύστημα υγείας και η άμεση διασύνδεση και παραπομπή του σε εναλλακτικά θεραπευτικά προγράμματα για τη συνέχιση της θεραπευτικής του προσπάθειας,

δ) η δημιουργία νέων υπηρεσιών/δομών αντιμετώπισης της εξάρτησης, βάσει χαρτογράφησης και αναλόγως των αναγκών που προκύπτουν στην κοινότητα, αποφεύγοντας παράλληλα την αλληλοκάλυψη μεταξύ των υπηρεσιών και επιτυγχάνοντας τη μέγιστη δυνατή γεωγραφική κάλυψη αναπτύσσοντας δομές αντιμετώπισης εξαρτήσεων σε περιοχές που σήμερα δεν υπάρχουν, παρέχοντας όλο το φάσμα των υπηρεσιών με στόχο την ολοκληρωμένη φροντίδα και υποστήριξη και την κάλυψη κάθε ανάγκης του πληθυσμού στόχου, διασφαλίζοντας το δικαίωμα της πρόσβασης στις υπηρεσίες αντιμετώπισης των εξαρτήσεων για όλους στον τόπο διαμονής τους,

ε) η σύσταση ενιαίου δικτύου Κέντρων Σωματικής Αποτοξίνωσης (Detox) στα νοσοκομεία και αποκεντρωμένες δομές υγείας για την βέλτιστη, άμεση και ενιαία ικανοποίηση των αιτημάτων αποτοξίνωσης ανά την επικράτεια,

στ) η άμεση και πιο αποτελεσματική διασύνδεση των υφιστάμενων υπηρεσιών/δομών με το εθνικό σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας για καλύτερη αντιμετώπιση της σωματικής και ψυχικής υγείας των ωφελούμενων.

ζ) Η θεσμοθέτηση για πρώτη φορά σταθερής και συστηματικής συνεργασίας με την Δημόσια Υπηρεσία Προώθησης της Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) για την υλοποίηση προγραμμάτων ενδυνάμωσης, κατάρτισης, συμβουλευτικής για την πιο αποτελεσματική και έμπρακτη προώθηση της απασχόλησης και τη διευκόλυνση της επανένταξης των ωφελούμενων.

Συνοψίζοντας, η ίδρυση του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων καθιερώνει ένα ενιαίο σύστημα λειτουργίας, εξασφαλίζοντας, την παροχή όλων ανεξαιρέτως των διαθέσιμων θεραπευτικών επιλογών από έναν ενιαίο φορέα, με παράλληλη διατήρηση του θεραπευτικού πλουραλισμού, για την ολιστική αντιμετώπιση των πάσης φύσεως εξαρτήσεων, και συμπεριφορικών εξαρτήσεων, στην κατεύθυνση της πρόληψης, της έγκαιρης ανίχνευσης και παρέμβασης, της μείωσης των κινδύνων και της βλάβης από τη χρήση των ψυχοδραστικών ουσιών, της θεραπείας και της κοινωνικής επανένταξης, θέσεις που συνάδουν με εκείνες των αντίστοιχων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (2017). Overarching context and key principles. Health and Social Responses to Drug Problems. A European guide. Publications Office of the European Union, Luxembourg. doi: 10.2810./244934).

Δίνεται έμφαση στον πλουραλισμό στη θεραπεία για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων, εξαρτητικών συμπεριφορών και εθισμών, με τη διατήρηση όλων των διαφορετικών θεραπευτικών επιλογών και τη συνέχιση όλων των θεραπευτικών προγραμμάτων και στην

ανάπτυξη του πλήρους φάσματος των υποστηρικτικών υπηρεσιών σε κάθε συνάνθρωπό μας που αντιμετωπίζει πρόβλημα εξάρτησης και ζητά βοήθεια και υποστήριξη.

Αναφορικά δε με το ερώτημα περί δημόσιου χαρακτήρα, καθίσταται σαφές από το σύνολο του ν. 5129/2024, περί του ΕΟΠΑΕ, ότι διασφαλίζεται ο δημόσιος χαρακτήρας της απεξάρτησης και επ' ουδενί ο χαρακτήρας αυτός δύναται να υποχωρήσει και να συρρικνωθεί προς όφελος ιδιωτικών -επί πληρωμή- προγραμμάτων, καθώς η όποια, αναφερόμενη στο νόμο, ιδιωτική πρωτοβουλία, ορίζεται και αφορά, ρητά, σε μη κερδοσκοπικούς φορείς. Ο ΕΟΠΑΕ είναι δημόσιος και πλήρως επιχορηγούμενος από το κράτος οργανισμός, σύμφωνα και με το άρθρο 42 του ν. 5129/2024, όπου ορίζεται ρητά ότι «*οι πόροι του ΕΟΠΑΕ προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας*». Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι μέχρι πρότινος φορείς απεξάρτησης ΟΚΑΝΑ και ΚΕΘΕΑ ήταν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου πλήρως επιχορηγούμενα από το κράτος, όπως είναι και ο νέος ενιαίος φορέας, ο ΕΟΠΑΕ, ο οποίος είναι καθολικός διάδοχός τους.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κα Ακρίτα Έ..
 Βουλευτή κα Βέττα Κ.
 Βουλευτή κ. Γαβρήλο Γ.
 Βουλευτή κ. Γιαννούλη Χ.
 Βουλευτή κα Δούρου Ε.
 Βουλευτή κ. Ζαμπάρα Μ.
 Βουλευτή κ. Καλαματιανό Δ.
 Βουλευτή κα Κοντοτόλη Μ.
 Βουλευτή κ. Μεϊκόπουλο Α.
 Βουλευτή κ. Μάρκα Κ.
 Βουλευτή κα Νοτοπούλου Α.
 Βουλευτή κ. Παναγιωτόπουλο Α.
 Βουλευτή κ. Παπαηλιού Γ.
 Βουλευτή κα Τσαπανίδου Π..
 Βουλευτή κ. Ψυχογιό Γ.

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Αναπλ. Υπουργού
3. Γρ. Υφυπουργού
4. Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ